

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กองการต่างประเทศ กลุ่มความร่วมมือทวิภาคี โทร.๑๓๙๒

ที่ กกต.๐๒/๕๐๘๒/๒๕๖๗

วันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๖๗

เรื่อง สรุปผลการประชุมหารือร่วมกับ Mr. Sangjun Lim รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสิ่งแวดล้อมแห่ง

สาธารณรัฐเกาหลีและคณะ และการประชุมร่วมกับผู้แทนระดับสูงของ EEC

เรียน ลทช. ผ่าน ผช.ลทช.

ตามที่ Mr. Sangjun Lim รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสิ่งแวดล้อมแห่งสาธารณรัฐเกาหลีและคณะ มีกำหนดการเยือนประเทศไทยในระหว่างวันที่ ๑๘ - ๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๗ เพื่อยกระดับความร่วมมือด้านการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ โดยมีกำหนดการที่เกี่ยวข้องกับ สทช. ดังนี้ (๑) การเยี่ยมคารวะและประชุมหารือกับผู้แทน สทช. รวมถึงศึกษาดูงานในบริเวณแม่น้ำเจ้าพระยา เมื่อวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๗ ณ ห้องประชุม ชั้น ๔ สำนักเครื่องจักรกล กรมชลประทานปากเกร็ด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี และ (๒) การประชุมหารือของผู้แทนระดับสูงสำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) และฝ่ายเกาหลี เมื่อวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๗ ณ สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก เขตบางรัก ทั้งนี้ ลทช. ได้มอบหมาย รณย. เป็นประธานในการเยี่ยมคารวะและการประชุมหารือฯ พร้อมด้วย ผช.ลทช. ผู้แทนจาก กนผ. กบน. คอน. กวค. และ กกต. เข้าร่วมการประชุม นั้น

กกต. ขอเรียน สรุปสาระสำคัญของการประชุมหารือ ดังนี้

๑. การเยี่ยมคารวะและประชุมหารือกับผู้แทน สทช. รวมถึงศึกษาดูงานในบริเวณแม่น้ำเจ้าพระยา

๑.๑ ฝ่ายเกาหลี โดย Mr. Sangjun Lim รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสิ่งแวดล้อมแห่งสาธารณรัฐเกาหลี K-water พร้อมคณะจำนวน ๑๐ ราย ได้กล่าวขอบคุณ สทช. ในโอกาสการเข้าเยี่ยมคารวะและประชุมร่วม รวมถึงได้รับทราบและชื่นชมบทบาทของ สทช. ในการดำเนินงานด้านการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศ โดยได้เน้นย้ำถึงความสำคัญของไทยต่อเกาหลี และความสัมพันธ์หุ้นส่วนเชิงยุทธศาสตร์ระหว่างสองประเทศที่ใกล้ชิดในทุกมิติ รวมถึงมุ่งมั่นในการกระชับความร่วมมือทวิภาคีด้านการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น โดยเน้นถึงการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ใหม่ด้านนวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อให้สามารถรับมือกับความท้าทายจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๑.๒ ฝ่ายไทย โดย รณย. ได้กล่าวต้อนรับ และชื่นชมความสำเร็จที่เป็นรูปธรรมของความร่วมมือด้านการจัดการทรัพยากรน้ำ ภายใต้บันทึกความเข้าใจ ระหว่าง สทช. และกระทรวงสิ่งแวดล้อม สาธารณรัฐเกาหลี รวมถึงเน้นย้ำถึงการขับเคลื่อนการดำเนินงานภายใต้กลไกคณะกรรมการดำเนินงานร่วม (JSC) ในการพัฒนาความร่วมมือด้านน้ำระหว่างทั้งสองประเทศต่อไป ตลอดจนได้นำเสนอข้อมูลภาพรวมของ สทช. และได้หยิบยกประเด็นการพัฒนาความร่วมมือเพื่อแก้ไขปัญหาด้านน้ำของไทย รวมถึงการบริหารจัดการน้ำและความท้าทายในลุ่มน้ำเจ้าพระยา สรุปได้ดังนี้

(๑) บทบาทภาพรวมของหน่วยงาน โดยนำเสนอภารกิจและหน้าที่ของ สทช. ในการเป็นหน่วยงานหลักกำหนดนโยบายการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของไทย โดยมีแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี เป็นกรอบแนวทาง ซึ่งเน้นการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำอย่างบูรณาการ ทั้งการจัดหาน้ำประปาที่สะอาด และเพียงพอต่อความต้องการ การป้องกันและแก้ไขปัญหา น้ำท่วม ภัยแล้ง รวมถึงการบริหารจัดการน้ำแล้งอย่างยั่งยืน ทั้งนี้ สทช. ยังมุ่งพัฒนาโดยใช้หลักการ Nature-based Solutions (NbS) เพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชนอย่างยั่งยืน

(๒) สถานการณ์น้ำ...

(๒) สถานการณ์น้ำและสภาพปัญหาของกลุ่มน้ำเจ้าพระยา โดยกลุ่มน้ำเจ้าพระยามีลักษณะทางภูมิศาสตร์ตั้งอยู่บริเวณปลายน้ำ ซึ่งทั้งฝั่งตะวันตก - ตะวันออกของกลุ่มน้ำเจ้าพระยาเป็นพื้นที่รับน้ำ ทำให้ทั้งในพื้นที่บริเวณกลุ่มน้ำเจ้าพระยา รวมถึงกรุงเทพมหานคร เสี่ยงต่อการเกิดอุทกภัยที่สร้างความเสียหายอย่างมาก โดยกลุ่มน้ำเจ้าพระยามีต้นกำเนิดจากแม่น้ำสำคัญ จำนวน ๔ สาย ได้แก่ แม่น้ำปิง แม่น้ำวัง แม่น้ำยม และแม่น้ำน่าน และมีเขื่อนภูมิพล เขื่อนกัวลม และเขื่อนสิริกิติ์ ทำหน้าที่กักน้ำในบริเวณตอนบน ซึ่งบริเวณกลุ่มน้ำเจ้าพระยาตอนล่างที่อยู่ใต้เขื่อนดังกล่าว ยังมีพื้นที่ที่ตื้นน้ำส่วนเกินไม่เพียงพอ นอกจากนี้ กลุ่มน้ำเจ้าพระยายังเผชิญปัญหาที่หลากหลาย ได้แก่ (๑) การรुक้าของน้ำเค็มในฤดูแล้งบริเวณปากแม่น้ำ เสี่ยงส่งผลกระทบต่อคุณภาพน้ำสำหรับใช้อุปโภคและบริโภค และการเกษตรในพื้นที่เพาะปลูกนาปรังในบริเวณกลุ่มน้ำเจ้าพระยา และ (๒) น้ำท่วมกลุ่มน้ำเจ้าพระยาตอนล่าง เนื่องจากปริมาณน้ำสะสมในกลุ่มน้ำตอนบนไหลมาสมทบ แม่น้ำมีความจุในการกักเก็บน้ำน้อย ภูมิประเทศเป็นที่ลุ่ม กระแสน้ำขึ้น - น้ำลง การเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดิน และการตั้งถิ่นฐาน

(๓) แผนบริหารจัดการน้ำในกลุ่มน้ำเจ้าพระยา การเฝ้าระวังและการบริหารจัดการน้ำในแม่น้ำเจ้าพระยาเพื่อป้องกันปัญหาน้ำท่วมในพื้นที่ลุ่มต่ำริมฝั่งแม่น้ำ โดยเฉพาะด้านท้ายเขื่อนเจ้าพระยา รวมถึงได้นำเสนอเกณฑ์ปริมาณน้ำที่เฝ้าระวังเพื่อบริหารจัดการน้ำในกลุ่มน้ำเจ้าพระยา ณ สถานีต่าง ๆ ตามลำดับของฝั่งน้ำกลุ่มน้ำเจ้าพระยาและมาตรการในการบริหารจัดการน้ำ นอกจากนี้ ยังได้นำเสนอโครงการศึกษา ๙ แผนงาน แก้ววิกฤตน้ำท่วมกลุ่มเจ้าพระยาตอนล่าง ประกอบด้วย (๑) โครงการบรรเทาอุทกภัยในกลุ่มน้ำเจ้าพระยาตอนล่าง ฝั่งตะวันออก ๓ แผนงาน (๒) โครงการแผนงานในฝั่งตะวันตกของแม่น้ำเจ้าพระยา ๒ แผน และ (๓) แผนงานในส่วนของแม่น้ำเจ้าพระยา ๔ แผน ซึ่ง สททช. ดำเนินการไปแล้วบางส่วน และอยู่ระหว่างบูรณาการขับเคลื่อนแผนดังกล่าวร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ หากสามารถดำเนินการได้ทั้งหมด จะช่วยเพิ่มศักยภาพในการระบายน้ำลงสู่ทะเล และสร้างความมั่นคงด้านน้ำเพื่อการเกษตร และการอุปโภค - บริโภค

(๔) โครงการภายใต้บันทึกความเข้าใจ เรื่อง การอนุรักษ์ พื้นฟูระบบนิเวศ และป้องกันการชะล้างพังทลายของดินแบบบูรณาการ ภายใต้แผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี ซึ่งเป็นการบูรณาการร่วมกับระหว่าง ๖ หน่วยงาน ภายใต้ชื่อโครงการ ดิน - น้ำ - ป่า โดยมี สททช. เป็นหน่วยงานบูรณาการและประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้สามารถขับเคลื่อนดำเนินการได้อย่างเป็นระบบ ซึ่งโครงการฯ ดังกล่าวมีการวางแผนและบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ ตั้งแต่พื้นที่ต้นน้ำ โดยมุ่งเน้นการปลูกพันธุ์ไม้ที่เสื่อมโทรมให้มีความอุดมสมบูรณ์ ในส่วนของพื้นที่ลาดชันที่เสี่ยงต่อการพังทลายของดิน การป้องกันโดยการปลูกหญ้าแฝก การทำฝายชะลอน้ำ รวมถึงการออกแบบระบบป้องกันชุมชนที่เสี่ยงต่อดินโคลนถล่ม สำหรับพื้นที่ลาดชันนอกเขตอนุรักษ์ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นพื้นที่เกษตร จะดำเนินการปลูกหญ้าแฝก ทำฝายดักตะกอน บ่อพักน้ำ ปรับพื้นที่เกษตรเป็นนาขั้นบันไดเพื่อลดความแรงของกระแสน้ำ รวมถึงการอนุรักษ์และฟื้นฟูแหล่งน้ำเพื่อรักษาระบบนิเวศ

๒. การประชุมหารือร่วมของผู้แทนระดับสูงสำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) และฝ่ายเกาหลี

๒.๑ การบริหารจัดการน้ำใน EEC โดย ดร.จุฬา สุขมานพ เลขาธิการคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ได้นำเสนอภาพรวมการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานสำคัญในพื้นที่ EEC และการบริหารจัดการน้ำ โดย EEC ได้บูรณาการการจัดทำโครงการด้านน้ำร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น การศึกษาปริมาณน้ำต้นทุนและการจัดสรรน้ำอย่างสมดุล นอกจากนี้ EEC อยู่ระหว่างการพัฒนาเมืองใหม่มาอยู่อัจฉริยะ (Livable Smart City) ซึ่งมุ่งเน้นการปรับปรุงคุณภาพสภาวะแวดล้อมอย่างเป็นระบบ อาทิ การจัดการน้ำโดยพึ่งพาตนเอง การดูแลสภาพอากาศ การเฝ้าระวังภัยพิบัติ และการเพิ่มการมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์ธรรมชาติ อีกทั้ง ประสพการณ์และความเชี่ยวชาญของประเทศเกาหลี ในการสร้างเมืองอัจฉริยะด้านน้ำ

จะสนับสนุน...

จะสนับสนุนและขับเคลื่อนให้การดำเนินงานในการจัดตั้งเมืองใหม่น่าอยู่อัจฉริยะของประเทศไทย เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๒.๒ การเสนอความเห็นของ สททช. โดย รณย. เสนอว่า สททช. ร่วมเป็นหน่วยงานหลักในการขับเคลื่อนความร่วมมือระหว่างประเทศเกาหลีและ EEC หากทั้งสองฝ่ายประสงค์จะดำเนินโครงการด้านน้ำร่วมกัน ซึ่ง สททช. และกระทรวงสิ่งแวดล้อมแห่งสาธารณรัฐเกาหลีได้ร่วมลงนามในบันทึกความเข้าใจด้านการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ในปี ค.ศ. ๒๐๑๙ โดย สททช. ยินดีร่วมขับเคลื่อนความร่วมมือและโครงการด้านน้ำผ่านกรอบความร่วมมือที่มีอยู่ให้เกิดผลเป็นรูปธรรม

๓. ทั้งสองฝ่ายเห็นว่าการหารือในครั้งนี้เป็นโอกาสอันดีในการเรียนรู้และพัฒนาความร่วมมือด้านการบริหารจัดการน้ำร่วมกัน รวมถึงจะช่วยส่งเสริมความเป็นหุ้นส่วน และพัฒนาประเด็นในการขับเคลื่อนความร่วมมือด้านน้ำใหม่ ๆ ภายใต้อันที่บันทึกความเข้าใจฯ ทั้งนี้ สททช. โดย กกต. จะประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อเพิ่มและผลักดันความร่วมมือด้านการจัดการทรัพยากรน้ำกับสาธารณรัฐเกาหลี ประกอบด้วย

(๑) การแลกเปลี่ยนองค์ความรู้การพัฒนาเทคโนโลยีเสมือนจริง (Digital Twin) เพื่อช่วยในการวิเคราะห์ ประเมิน และคาดการณ์สถานการณ์น้ำในพื้นที่

(๒) การศึกษาแนวทางการใช้มาตรการ NbS เพื่อเสริมความพร้อมด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมของสาธารณรัฐเกาหลี มาใช้บรรเทาปัญหาหรือเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของไทยอย่างยั่งยืน

(๓) การพัฒนาโครงการเมืองอัจฉริยะในพื้นที่ EEC โดยศึกษาแนวทางจากโมเดล Songdo Smart City ของสาธารณรัฐเกาหลี ที่เน้นการใช้น้ำให้เกิดประโยชน์สูงสุด ทั้งนี้ อาจพิจารณาใช้กลไก JSC ภายใต้อันที่บันทึกความเข้าใจ เพื่อบูรณาการประเด็นนี้เป็นแนวทางการดำเนินความร่วมมือต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบสรุปการประชุมข้างต้น

(นายวินัย วังพิมล)

ผ.กกต.